

Nr 1189

Av herr Åberg m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 100, med förslag till förordning om mervärdeskatt, m. m.

(Lika lydande med motion nr 927 i Första kammaren)

Kungl. Maj:ts proposition nr 100 med förslag om mervärdeskatt samt därav följande ändringar i vissa förordningar kommer säkerligen att rent allmänt sett innehålla vissa fördelar. Det kan dock befaras att det åtminstone inom vissa områden kan uppstå en del praktiska svårigheter vid de nya författningarnas tillämpning. Av naturliga skäl har det inte varit möjligt för vare sig utredningen eller departementschefen att ingående kunna penetrera varje område av näringslivet.

Tidigare erfarenheter har givit vid handen att det svenska yrkesfisket i ganska många detaljer skiljer sig från förhållandena inom andra näringar. Det finns därför risk för att de tillämpningsföreskrifter som utarbetas kan bli svårtolkade då de skall appliceras på yrkesfiskarnas förhållanden. För att något belysa detta kan följande exempel framhållas.

Inom det svenska fisket dominerar helt det s. k. lottfisket, d. v. s. varje fiskare på de havsgående båtarna har sin part i fångstresultatet. Arbetsgivare och löntagare existerar inte här. Detta gör att varje man ombord — antingen han är delägare i fartyget eller inte — i lagens mening är att betrakta som egen fri företagare. (De beskattas därför med B-skatt.)

På en större modern västkusträlare består besättningen oftast av 8 man. Av dessa är vanligast 3 eller 4 man ägare av fartyget. Det kan också vara flera eller färre delägare.

Då en fångstresa avslutats och fångsten försålts betalas från den infiskade bruttosumman först det som är de gemensamma utgifterna, d. v. s. kostnaderna för bränn- och smörjolja, tomlådor, is, vissa hamnavgifter, viss proviant m. m.

Sedan dessa utgifter avdragits från bruttoinkomsten fördelas *nettobehållningen* efter ett visst system, som visserligen kan variera något beträffande detaljerna men som i stort följer nedanstående mönster: Varje man ombord (lika för skeppare, annan håtägare eller övrig besättningsman) har *en* lott. Till rederiet (som består av båt och redskap, jämte all teknisk utrustning) utgår ett visst antal lotter, vanligast 6 eller 7. Om det sistnämnda är fallet

delas alltså den uppkomna nettobehållningen i 15 lika stora delar (8 manslotter + 7 båtlotter = 15 lotter).

Rederiet svarar med sin inkomst från de 7 lotterna för alla utgifter för eventuella reparationer på båt, utrustning och redskap, liksom för nyanskaffningar samt för räntor och amorteringar på lån för fartygets och redskapens anskaffande.

Ett dylikt fiskelag kan alltså anses bestå av flera olika enheter:

- a) hela fiskelaget som svarar för de s. k. driftutgifterna;
- b) rederiet som svarar för båt och redskap m. m.;
- c) varje i laget ingående person som i lagens mening är egen fristående företagare.

Ett dylikt system kan alltså bli orsak till vissa svårigheter vid tolkningen av tillämpningsföreskrifter som på andra områden kan vara ganska självklara.

Till vad ovan sagts kan framhållas att fiskarna försäljer sina fångster efter olika system:

- a) auktionsförfarandet, där fångsten uppsättes i de (i allmänhet) kommunala fiskauktionerna, där fisken försäljes till den högstbjudande;
- b) genom centrala försäljningsorganisationer;
- c) genom lokala försäljningsföreningar;
- d) direkt till privat fiskhandlare eller konsument.

Med hänvisning till vad här ovan anförts föreslås,

att riksdagen i skrivelse till riksskattenämnden (eller annan vederbörlig myndighet) måtte framhålla att vid utformning av tillämpningsföreskrifterna för förordningen för mervärdeskatten särskild hänsyn tas till de för yrkesfiskarna gällande förhållandena.

Stockholm den 23 april 1968

Georg Åberg (fp)

Lennart Mattsson (cp)

Hans Levin (s)

Carl Eric Hedin (h)

Bengt Arweson (s)
